

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

LÆRARI, MAMMA ELLA BABBA

Tað skapti mikið kjak í sosialu miðlunum um dagarnar, tá lærari í Kommunuskúlanum í Havn í eini klummu í Skúlablaðnum provokerandi spurdi, hvør hevði ábyrgdina av, at børnini eru skúlaklár.

Hon spurdi millum annað, hvør hevur ábyrgdina av at læra barnið týðningin av at møta til tíðina, at røkja sína skúlatasku, at syrgja fyri, at røttu bøkurnar eru við, at penna-húsin eru dagførdur, og at skúlatíngini eru gjørd?

– Hvør hevur ábyrgdina av, at barnið er útsvønt og hevur fingið morgunmat, tá tað kemur í skúla? Hvør hevur ábyrgdina av at læra barnið at ganga/taka buss til og frá

skúla?

Hvør hevur ábyrgdina av at læra barnið at bíða eftir túri, ikki at bróta av, meðan onnur tosa, ikki at arga hini, at tosa pent við floksfelagar og lærarar; tað sum fyrr bleiv kallað vanlig fólkaligheit? Hvør hevur ábyrgdina av at læra barnið at loysa konfliktir?

Niðurstøða lærarans var púra greið. Hesa ábyrgd hava foreldrin. Vit kunnu ikki annað, enn geva henni rætt, tá hon sigur, at sjálvandi liggur høvuðsábyrgdin hjá foreldrunum. Tað eru hvørki dagstovnurin ella skúlin, sum eiga hesa høvuðsábyrgd.

Jú víst er skúlin nógv broyttur.

Frá at hava »kæft, trit og retning« sum aðalmál til tann tolsama skúlan sambært fólkkaskúlalógini, hvørs uppgáva er við atlit at tí einstaka næminginum – og í samstarvi við foreldrin – at fremja, at næmingarnir nema sær kunnleika, fimi, arbeiðshættir og málbúna, sum stuðla tí einstaka næminginum í fjølbroyttu, persónligu menningini.

Tað stendur eisini í lógini, at fólaskúlin skal búa næmingarnar til innlivan, samavgerð, samábyrgd, rættindi og skyldur í einum fólkaræðisligum samfelag. Undirvísing og gerandislív skúlans eiga at vera grundað á andsfrælsi, tøllyndi, javnvirði og fólkaræði.

Merkir tað so, at vit harvið tveita alla uppaling yvir á skúlan? Er tað undanstøkking, tá ein lærari setir slíkar spurningar?

Einaferð sóu vit eina kanning av fólkkaskúlanum, sum vísti, at

lærarar brúka ein fimtapart av tíðini at fáa frið at undirvísa. Tað er burturspilt orka. Og mong foreldur munnu kenna seg illa, um tey ikki geva hvørjum barni í minsta lagi tann hálva tíman, sum skal til heimaarbeiðið hvønn dag.

Hóast tað ikki kann sigast so einfalt, at lærarar bara skulu læra børnini at lesa, skriva og rokna, so er tað uppgáva hjá foreldrunum at gera børnini før fyri at nema sær kunnleika í skúlanum.

Kanska foreldur onkuntíð skuldu komið við í skúla

Fjølbroyttur tónleikur á Frigg

Nýggi tónleika- og menturnarfestivalurin, Frigg, sum verður í Keypmannahavn 9. Og 10. mai, leggur nú seks nýggj nøvn afturat skránni.

Tey eru Bubbi Morthens, Greta Svabo Bech, Vök, Small Time Giants, Nine Miles South og Hanus G. Johansen.

Bubbi Morthens er kendi íslenski proletarurin og protestsangarin. Hann verður settur at vera størsti troubadurur í Íslandi og er maðurin aftan fyri landapláguna. Tað er gott at Elska, sum Signar í Homrum syngur á føroyskum.

Greta Svabo Bech er ókrýnda føroyska elektrodrotningin, siga tey á Frigg

Í 2012 rúnarbart hon við síni ljósu sangrødd, tá hon legði rødd til Raise Your Weapon hjá Deadmau5.

Úrslitið av tí var, at hon varð tilnevnd eina til Grammy virðisløn.

Síðani hevur hon roynt seg sum sangskrivari, ið m.a. hevur ført sangin "My Love" hjá Cher frá 2013 við sær.

Hinvegin er Vök ein elektronisk trio úr Hafnarfirði í Íslandi, sum vann tónleikakappingina, Músiktilraunir í fjør.

Greta Svabo Bech er ókrýnda føroyska elektrodrotningin, siga tey á Frigg

Vök blandar saman bleytan elektroniskan tónleik og melodiosar røddir.

Small Time Giants er grønlandskt rockorkestrur, sum eru við at fáa fótin fastan á evropiska meginlandinum.

Small Time Giants spæla fjóltáttaðan, kenslubornan rock við skeivum tónum, bæði akustiskum og elektroniskum trummum og eini røð av ljóðupptøkum úr Grønlandi. Bólkurin vann Koda Talent virðislønina í 2013 fyri at vera komin við nýggjum háttum at framføra tónleik.

Nine Miles South, við dansk-føroyska oddamanninum Sebastian Mikkelsen, hava spælt kring um í Ong-

landi.

Í lýtuni er bólkurin í upp-tøkuhøllum í Onglandi, har teir eru í holt við at taka eina nýggja fløgu upp

Hanus G. Johansen er kendur vísusangari og hevur millum annað tulkað norska yrkjaran Jacob Sande. Hann hevur eisini spælt við Aldubárinu og sungið saman við Frændum. Hanus er tó mest kendur fyri at hava tulkað og endurskapt áhugan fyri yrkingunum hjá føroyska skaldinum Poul E.

Í gjør fekk hann Søndargávu Landins frá Mentamálaráðnum og gamlaárskvöld fekk hann seina menturnarvirðisløn frá Klaksvíkar Kommunu.

8. mars – nakað nýtt undir sólini?

KRISTIANNA W. POULSEN
KJAK 15

Sita fólk ov fast á pengum?

ANNA KATRIN MATRAS
EYGAMÁLID 14

Nýggj fólk skriva Tíðargreinar

Karin Kjølbro

Jógvan við Keldu

Seinastu tvey árinu hevur Sosialurin havt fastan tátt í fríggjadagsblaðnum, har fyrrverandi politikarar skriva Tíðargreinar. Greinarnar eru viðmerkjandi greinar um samfelags- ella politisk mál og verða skrivaðar til Sosialin.

Í blaðnum hesaferð er eingin Tíðargrein, tí panelið, sum hevur skrivað greinarnar, er júst mannað av nýggjum, og lagt verður til brots aftur við táttinum í næstu viku.

Fýra av teimum, sum hava verið við alla tíðina, halda fram at skriva Tíðargreinar. Teir eru Torbjørn Jacobsen, Hans Pauli Strøm, Jógvan Sundstein og Edmund Joensen.

Sámal Petur í Grund

Afturat teimum koma trý nýggj fólk. Tey eru Jógvan við Keldu, Sámal Petur í Grund og Karin Kjølbro.

Tað hevur verið trupult at finna kvinnur at skriva Tíðargreinar, men nú ber til at fegnast um, at Karin Kjølbro verður fyrsta kvinnan í panelinum.